

PÄÄTÖSMALLIRajoitusvyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXX

XXXX

Asianosaisille

Ruokaviraston päätösmalli rajoitusvyöhykkeen perustamisesta korkeapatogeenisen lintuinfluenssan vuoksi**ASIAN VIREILLETULO**

X kunnassa sijaitsevan lintujen pitopaikan linnuissa on todettu Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa PVM korkeapatogeenista HxNx-tyypin lintuinfluenssaa.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT**Päätös**

Ruokavirasto perustaa eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla rajoitusvyöhykkeen taudin esiintymispaikan ympärille.

Rajoitusvyöhyke on jaettu suojavyöhykkeeseen ja valvontavyöhykkeeseen. Suojavyöhykkeen raja sijaitsee kolmen kilometrin etäisyydellä taudin esiintymispaikasta. Valvontavyöhykkeen raja sijaitsee kymmenen kilometrin etäisyydellä taudin esiintymispaikasta. Suojavyöhyke sisältyy valvontavyöhykkeeseen.

Rajoitusvyöhykkeen, suojavyöhykkeen sekä valvontavyöhykkeen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen oheen liitetystä kartasta (Liite 1).

Eläintaudin leviämisen estämiseksi Ruokavirasto päättää seuraavista toimenpiteistä:

1. Koko rajoitusvyöhykkeellä sovellettavat toimenpiteet

Lintuja ja niistä saatavia tuotteita kuljettaessa rajoitusvyöhykkeen kautta rajoitusvyöhykkeellä pysähtyminen tai lastin purkaminen on kielletty. Kuljetuksen on tapahduttava ensisijaisesti pääteillä tai tärkeimmillä rautatielinjoilla, ja kuljetuksissa on vältettävä lintuja pitävien pitopaikkojen lähialueita.

Kuolleiden luonnonvaraisten ja pidettävien lintujen ruhoja tai ruhonosia saa siirtää pois rajoitusvyöhykkeeltä vain käsiteltäväksi tai hävitettäväksi asetuksen (EY) N:o 1069/2009 mukaisesti näihin tarkoituksiin hyväksytyssä laitoksessa Suomessa. Kuljetuksen mukana ei vaadita delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 22 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua eläinterveystodistusta, mutta lähetysten mukana olevassa kaupallisessa asiakirjassa on oltava viittaus vyöhykkeen perustamista koskevaan päätökseen.

Jos lintuja tai niistä saatava tuote siirretään tässä päätöksessä mainituin ehdoin rajoitusvyöhykkeen sisällä, sieltä pois, sille tai sen kautta, tulee kuljetusvälineen täyttää seuraavat vaatimukset:

- kuljetusväline on rakennettu ja huollettu siten, että se estää lintujen karkaamisen ja eritteiden tai muun tartunnanvaarallisen materiaalin vuodot
- kuljetusväline puhdistetaan ja desinfioidaan välittömästi kuljetuksen jälkeen ja annetaan kuivua ennen seuraavaa lastausta
- puhdistus ja desinfiointi suoritetaan eläinterveysviranomaisen ohjeiden mukaisesti lintuinfluenssavirukseen tehoavilla valmisteilla
- puhdistus ja desinfiointi dokumentoidaan

Lintuja pitävissä pitopaikoissa ei saa kerätä ilman aluehallintoviraston lupaa näytteitä muuta tarkoitusta varten kuin korkeapatogeenisen lintuinfluenssa esiintymisen vahvistamiseksi tai poissulkemiseksi.

2. Taudintorjuntatoimenpiteet suojavyöhykkeellä

2.1. Suojavyöhykkeellä sijaitsevilla lintujen pitopaikoissa sovellettavat toimenpiteet

Lintujen pitopaikasta vastaava toimija vastaa alla mainituista toimenpiteistä:

- Linnut on pidettävä erillään muista eläimistä mukaan lukien luonnonvaraiset eläimet.
- Lintujen terveydentilaa on seurattava ja havaituista muutoksista, kuten sairastavuuden tai kuolleisuuden kasvusta tai munantuotannon merkittävästä vähentymisestä, on välittömästi ilmoitettava kunnaneläinlääkärille tai aluehallintoviraston läänineläinlääkärille.
- Pitopaikassa ja sen ympäristössä tulee toteuttaa jyräjien ja muiden haittaeläinten torjuntaa.
- Pitopaikan sisäänkäynnin ja uloskäynnin yhteyteen on järjestettävä mahdollisuus jalkineiden desinfiointiin desinfektioaltaassa sekä käsien pesuun ja desinfiointiin.
- Lintujen pitopaikassa käyvien henkilöiden tulee pukeutua vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihtaa jalkineet eläinsuojan sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojassa käytettävien jalkineiden ja eläinsuojan ulkopuolella käytettävien jalkineiden jalanjäljet eivät kohtaa, sekä heidän on pestävä ja desinfioitava kädet eläinsuojaan tullessa ja sieltä poistuttaessa.
- Pitopaikassa käyvien henkilöiden ajoneuvot tulee pestä ja desinfioida tarpeellisilta osin pitopaikasta poistuttaessa, jos ajoneuvot ovat voineet saastua käynnin yhteydessä.
- Pitopaikassa käyvistä ihmisistä on pidettävä kirjaa, kirjaukset on pidettävä ajan tasalla taudin seurannan ja torjunnan helpottamiseksi, ja kirjaukset on pyydettyäessä näytettävä tai lähetettävä eläinterveysviranomaiselle. Aluehallintovirasto voi myöntää poikkeuksen kirjanpidon pitämisestä, jos pitopaikka on hyväksytty eläintarha tai koe-eläinlaitos.

2.2. Kunnaneläinlääkärin käynnit suojavyöhykkeellä sijaitsevissa pitopaikoissa

Kunnaneläinlääkärien on tehtävä ainakin yksi käynti kaikkiin suojavyöhykkeellä sijaitseviin lintujen pitopaikkoihin mahdollisimman pian.

Tehdessään käyntejä kunnaneläinlääkärien on suoritettava ainakin asiakirjatarkastukset, tämän päätöksen kohdassa 2.1. määrättyjen pitopaikoissa sovellettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon todentaminen, lintujen kliininen tutkimus sekä tarvittaessa näytteiden kerääminen laboratoritutkimusta varten.

2.3. Kiellot, jotka koskevat eläimiin, tuotteisiin ja muihin materiaaleihin liittyviä toimia suojavyöhykkeellä, mukaan lukien siirrot suojavyöhykkeeltä tai suojavyöhykkeelle

- Pitopaikoissa pidettävien lintujen, kulutukseen tarkoitettujen munien ja siitosmunien siirrot vyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin tai pois pitopaikoista on kielletty.
- Lintujen lannan, mukaan lukien kuivikkeet ja käytetyt pehkut, siirrot pois pitopaikoista on kielletty.
- Linnuista saatavien muiden sivutuotteiden kuten höyhenten sekä hävitettäväksi tarkoitettujen munien tai siitosmunien siirrot lintujen pitopaikoista ja laitoksista on kielletty. Lintujen ruhoja ja ruhojen osia saadaan kuitenkin siirtää kohdan 1. ”Koko rajoitusvyöhykkeellä sovellettavat toimenpiteet” mukaisesti.
- Kulutukseen tarkoitettuja munia ei saa siirtää Suomen rajojen ulkopuolelle. Lähetysten mukana olevassa kaupallisessa asiakirjassa on oltava viittaus vyöhykkeen perustamista koskevaan päätökseen.
- Pitopaikassa pidettävien lintujen ja luonnonvaraisista linnuista peräisin olevan tuoreen lihan ja muiden elintarvikkeeksi tarkoitettuja lintujen osien siirrot pois vyöhykkeellä sijaitsevasta pitopaikasta, teurastamosta tai riistan käsittelylaitoksesta on kielletty.
- Lintujen tuoreesta lihasta saatujen raakalihavalmisteiden ja lihavalmisteiden siirrot pois vyöhykkeellä sijaitsevasta hyväksytystä elintarvikehuoneistosta on kielletty.

PÄÄTÖSMALLI**Rajoitusvyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXX

XXXX

- Riistalintujen istutus on kielletty.
- Pitopaikoissa pidettävien lintujen näyttelyt, markkinat, esitykset ja muut yhteenkokoamiset, mukaan lukien lintujen keruu ja jakelu on kielletty.

(Ruokavirasto voi tarvittaessa päättää laajentaa kieltoja tapauskohtaisesti koskemaan seuraavia:

- *muut kuin luetteloituihin lajeihin kuuluvat eläimet ja tällaisista eläimistä peräisin olevat tuotteet; sekä*
- *muut lisätoimet*

Lisätoimina voitaisiin harkita esim. sikojen siirtokieltoa pitopaikkaan tai pitopaikasta, jossa pidetään myös lintuja)

Edellä mainittuja siirtokieltoja ei kuitenkaan sovelleta seuraaviin linnuista saataviin tuotteisiin:

- 1) siipikarjan liha ja munat, jotka on lämpökäsitelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaisesti;
- 2) tuotteet tai muut materiaalit, jotka voisivat levittää korkeapatogeenista lintuinfluenssaa mutta, jotka on saatu tai tuotettu 21 vrk ennen laskettuna taaksepäin päivästä, jona epäilyksestä ilmoitettiin;
- 3) suojavyöhykkeellä tuotetut tuotteet, jotka on saatu linnuista, jotka on
  - pidetty suojavyöhykkeen ulkopuolella;
  - pidetty ja teurastettu suojavyöhykkeen ulkopuolella; tai
  - pidetty suojavyöhykkeen ulkopuolella ja teurastettu suojavyöhykkeellä;
- 4) johdetut tuotteet. Johdetulla tuotteella tarkoitetaan eläimistä saatavia sivutuotteita, jotka on käsitelty, muunnettu tai jalostettu.

Edellä mainittuja poikkeuksia ei kuitenkaan sovelleta, jos

- tuotteita ei ole selvästi erotettu tuotantoprosessin, varastoinnin ja kuljetuksen aikana tuotteista, jotka eivät kelpaa lähetettäväksi rajoitusvyöhykkeen ulkopuolelle; tai
- eläinterveysviranomaisella on epidemiologista näyttöä taudin leviämisestä kyseisiin tuotteisiin, niistä käsin tai niiden välityksellä.

Kun yllä kohdissa 1-3 mainittuja linnuista saatuja eläinperäisiä tuotteita siirretään vyöhykkeen ulkopuolelle näiden poikkeusten mukaisesti, siirrossa ei vaadita

PÄÄTÖSMALLI**Rajoitusvyöhykkeen perustamisesta eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date   Dnro/Dnr/DNo
X.X.XXX   XXXX

eläinterveys säännösten 167 artiklassa tarkoitettua eläinterveystodistusta edellyttäen, että tuotteita ei siirretä Suomen rajojen ulkopuolelle. Tällaisten lähetysten mukana olevassa kaupallisessa asiakirjassa on oltava viittaus vyöhykkeen perustamista koskevaan päätökseen.

Kun yllä kohdassa 4 mainittuja sivutuotteita siirretään vyöhykkeen ulkopuolelle, kuljetuksen mukana ei vaadita delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 22 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua eläinterveystodistusta edellyttäen, että sivutuotteita ei siirretä Suomen rajojen ulkopuolelle. Tällaisten lähetysten mukana olevassa kaupallisessa asiakirjassa on oltava viittaus vyöhykkeen perustamista koskevaan päätökseen.

2.4. Poikkeusten myöntäminen suojavyöhykkeellä sovellettavista kielloista

Aluehallintovirasto voi myöntää luvan eläinten ja tuotteiden siirtoihin komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 28–37 artiklan mukaisesti.

3. Taudintorjuntatoimenpiteet valvontavyöhykkeellä**3.1. Valvontavyöhykkeellä sijaitsevilla pitopaikoilla toteutettavat toimenpiteet**

Kaikissa valvontavyöhykkeellä sijaitsevilla pitopaikoilla, joissa pidetään lintuja, on toteutettava vastaavat taudintorjuntatoimenpiteet kuin yllä on edellytetty suojavyöhykkeellä sijaitsevien pitopaikkojen osalta tämän päätöksen kohdassa 2.1.

3.2. Kunnaneläinlääkärien käynnit valvontavyöhykkeellä sijaitsevilla pitopaikoilla

Kunnaneläinlääkärien on tehtävä käyntejä valikoituihin lintujen pitopaikkoihin valvontavyöhykkeellä.

Tehdessään käyntejä kunnaneläinlääkärien on suoritettava ainakin asiakirjatarkastukset, edellä määrättyjen pitopaikoilla sovellettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon todentaminen, pidettävien eläinten kliininen tutkimus sekä tarvittaessa näytteiden kerääminen laboratoritutkimusta varten.

3.3. Kiellot, jotka koskevat eläimiin, tuotteisiin ja muihin materiaaleihin liittyviä toimia valvontavyöhykkeellä, mukaan lukien siirrot valvontavyöhykkeeltä tai valvontavyöhykkeelle

Valvontavyöhykkeellä noudatetaan vastaavia kieltoja, kuin mitä on noudatettava suojavyöhykkeellä (päätoksen kohta 2.3.)

(Ruokavirasto voi tarvittaessa päättää laajentaa kieltoja tapauskohtaisesti koskemaan seuraavia:

- *muut kuin luetteloituihin lajeihin kuuluvat eläimet ja tällaisista eläimistä peräisin olevat tuotteet; sekä*
- *muut lisätoimet)*

3.4. Poikkeusten myöntäminen valvontavyöhykkeellä sovellettavista kielloista

Aluehallintovirasto voi myöntää luvan eläinten ja tuotteiden siirtoihin komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 43–52 artiklan mukaisesti.

Perustelut

Korkeapatogeeninen lintuinfluenssa on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 (eläinterveysäännöstö) 5 ja 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu luetteloitu eläintauti. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1882 mukaan korkeapatogeeninen lintuinfluenssa on luokan A tauti.

Eläinterveysäännöstön 60 artiklan b kohdan mukaan kun luokan A taudin puhkeaminen luetteloituihin lajeihin kuuluvissa pidettävissä eläimissä vahvistetaan virallisesti eläinterveysäännöstön 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi perustettava kyseisen luetteloidun taudin kannalta tarkoituksenmukainen rajoitusvyöhyke.

Eläinterveysäännöstön 64 artiklan 1 kohdan mukaan toimivaltaisen viranomaisen on perustettava 60 artiklan b kohdassa tarkoitettu rajoitusvyöhyke sellaisen tartunnan saaneen pitopaikan ympärille, jossa olevissa pidettävissä eläimissä on ilmennyt jonkin 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen luetteloidun taudin taudinpurkaus. Rajoitusvyöhykkeen on soveltuviissa tapauksissa sisällettävä suojavyöhyke ja valvontavyöhyke, joilla on määritelty koko ja rakenne. Eläinterveysäännöstön 65 artiklan 1 kohdan mukaan toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että

Rajoitusvyöhykkeen perustamisesta eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date   Dnro/Dnr/DNo
X.X.XXX   XXXX

asianomaisella rajoitusvyöhykkeellä toteutetaan yksi tai useampia artiklassa luetelluista taudintorjuntatoimenpiteistä, jotta ehkäistään A-luokan eläintaudin leviäminen edelleen. Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 artikloissa 21–55 säädetään tarkemmin rajoitusvyöhykkeen perustamisesta, koosta sekä rajoitusvyöhykkeellä sovellettavista toimenpiteistä ja kielloista sekä sen voimassaolosta.

Eläintautilain 26 §:n 1 momentin nojalla Ruokavirasto päättää eläinterveys sääntöjen III osan II osaston 1 luvun 4 jakson mukaisena toimenpiteenä toteutettavan rajoitusvyöhykkeen perustamisesta sekä sillä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden määräämisestä.

Eläintautilain 29 §:n mukaan aluehallintovirasto saa myöntää Euroopan unionin säädösten sallimia yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia Ruokaviraston perustamalla vyöhykkeellä noudatettavista kielloista, ehdoista, rajoituksista tai toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

Maa- ja metsätalousministeriön a-luokan eläintautien vastustamisesta antaman asetuksen 4 §:n mukaan Silloin kun maaeläimistä saatavia luokkaan 2 tai 3 kuuluvia sivutuotteita siirretään eläintautilain 26 §:ssä tarkoitetun rajoitusvyöhykkeen ulkopuolelle vyöhykettä koskevassa päätöksessä sallitulla tavalla, siirrossa ei vaadita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tiettyjen luetteloitujen tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 22 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua eläinterveystodistusta edellyttäen, että sivutuotteita ei siirretä Suomen rajojen ulkopuolelle. Tällaisten lähetysten mukana olevassa kaupallisessa asiakirjassa on oltava viittaus vyöhykkeen perustamista koskevaan päätökseen.

Saman pykälän mukaan silloin kun maaeläimistä saatuja eläinperäisiä tuotteita siirretään eläintautilain 26 §:ssä tarkoitetun rajoitusvyöhykkeen ulkopuolelle vyöhykettä koskevassa päätöksessä sallitulla tavalla, siirrossa ei vaadita eläinterveys sääntöjen 167 artiklassa tarkoitettua eläinterveystodistusta edellyttäen, että eläinperäisiä tuotteita ei siirretä Suomen rajojen ulkopuolelle. Tällaisten lähetysten mukana olevassa kaupallisessa asiakirjassa on oltava viittaus vyöhykkeen perustamista koskevaan päätökseen.

Pvm/Datum/Date   Dnro/Dnr/DNo
X.X.XXX   XXXX

Ruokavirastossa x.x.202x tehdyssä laboratoriotutkimuksessa on varmistunut, että rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevan pitopaikan linnuissa on korkeapatogeenista lintuinfluenssaa.

Toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun korkeapatogeenisen lintuinfluenssan vastustamiseksi sekä taudin leviämisen estämiseksi.

Ruokavirasto on vyöhykkeen perustamisessa huomionnut maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemiologiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

TIEDOKSIANTO

Tämän päätöksen tiedoksiantoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta. Tämä päätös tulee voimaan välittömästi sen antamisen jälkeen.

Päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Päätöksestä tiedotetaan lisäksi erikseen niitä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita, jotka ovat valvontaviranomaisen tiedossa ja joita päätös koskee.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 (eläinterveyssään-
nöstö) 5 ja 9 artiklan 1 kohdan a alakohta, 58 artikla 1 kohta, 60 artiklan b kohta, 64
artiklan 1 kohta, 65 artiklan 1 kohta muutoksineen

Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687 3 ja 21–55 artiklat, liitteet VI ja VII muu-
toksineen

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882

Eläintautilaki (76/2021) 1–5, 26, 28–29 ja 100 § muutoksineen

Maa- ja metsätalousministeriön asetus a-luokan eläintautien vastustamisesta
(628/2023) 4 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

PÄÄTÖSMALLI**Rajoitusvyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXX

XXXX

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla X hallinto-oikeuteen.
Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Pääjohtaja NIMI

Osastonjohtaja NIMI

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja NIMI puh. XXX tai sähköpostitse
(etunimi.sukunimi@ruokavirasto.fi)

LIITTEET

- 1) Kartta rajoitusvyöhykkeestä
- 2) Valitusosoitus

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Aluehallintovirastot
X kunta
X kaupunki
Kunnaneläinlääkärit
Rajoitusvyöhykkeellä sijaitsevat siipikarjan ja vankeudessa pidettävien lintujen pito-
paikat